

Karolina Stremska

100 lat temu

Palestra 50/7-8(571-572), 166-169

2005

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

100 LAT TEMU

KURJER WARSZAWSKI

Dnia 4 (17) lipca 1905 r. Nr 195

Wiadomości bieżące. Nowe pełnomocnictwo.

W kołach adwokackich mówiono powszechnie o potrzebie druków na pełnomocnictwa, które obok tekstu rosyjskiego byłyby zaopatrzone także w tekst polski.

Druki takie w ostatnich

dniach wydała swoim nakładem jedna z firm drukarskich i pojawia się one niebawem w handlu. Są one istotnie potrzebne, bo dotychczas bardzo wielu ludzi nie wiedziało, co podpisują, nie znając dokładnie języka urzędowego.

GAZETA SĄDOWA WARSZAWSKA

Warszawa dnia 2 (15) Lipca 1905 r. Nr 28

Spostrzeżenia i informacje.

~Pan Z. D. omawiając w Nrze 175 „Gazety Polskiej” z d. 8 Lipca, bardzo przychylnie zresztą, działalność konsultacji adwokatów przysięgłych w Warszawie, podnosi między innymi, że porady są tam w większości bezpłatne. Dla ścisłości, a zarazem dla usunięcia

wszelkich wątpliwości, zwracamy uwagę sprawozdawcy, że biuro konsultacji udziela porad zupełnie bezpłatnie i że osoby zamożne w ogóle pomocy tam nie znajdują. Pod tem jedynie hasłem instytucję tę zawiązano i z góry uznano za niemożliwie pobierać jakiegokolwiek honoraryjum.

~Przed kilku dniami nadeszła z Petersburga wiadomość o zamianowaniu adwokatami przysięgłymi 18 pomocników żydów. Prawnicy ci należą wyłącznie do kategorii pomocników, którzy przed r. 1889, czyli przed prawem zawieszającym w zasadzie nominację adwokatów żydów i oddają-

cem tę sprawę w ręce ministra, posiadali już świadectwa w charakterze obrońców prywatnych.

~Przyjęci zostali w poczet adwokatów przysięgłych w Warszawie pp. Wacław Miszewski, Władysław Dembiński i Karol Ptasieński.

Warszawa dnia 6 (19) Sierpnia 1905 r. Nr 33

~Pomocnicy adwokatów przysięgłych pp. Tadeusz Kucharzski, Kazimierz Rokossowski, Antoni Macierakowski i Jan Urbanowski zostali przyjęci w poczet adwokatów przysięgłych okręgu izby sądowej warszawskiej, zaś aplikant przy sądzie okręgowym warszawskim, Karol Anc, i wychowanec uniwersytetu warszawskiego, Henryk Laskowski, zaliczeni zostali w poczet pomocników adwokatów przysięgłych.

~Kwestyję, czy mają prawo adwokaci przysięgli wyznaczeni w myśl 4 p. 367 art. organizacyi sądowych występować w sprawach jedynie na zasadzie decyzji rady adwokackiej (ewentualnie prezesa sądu u nas), czy też obowiązani są niezależnie od tego mieć pełnię potencji od strony, senat rozstrzygnął w znaczeniu ostatnim, t. j. że powinni zaopatrzyć się w formalne pełnomocnictwo zgodnie z art. 248 pr. cyw., a to pod groźbą skutków, przewidzianych w 2 punkcie 256 art. proc. cyw., t. j. zwrotu skargi powodowej, jako podanej przez osobę nieuwierzytelnioną.

~Dnia 3-go Sierpnia 1905 r. zmarł w Zakopanem ś. p. Stefan Okoń, adwokat przysięgły przy sądzie okręgowym warszawskim.

Warszawa dnia 13 (26) sierpnia 1905 r. Nr 34

Spostrzeżenia i informacje.

~Z Wilna piszą do gazety „Kijowsk. Now.”: „Do rozporządzenia, ustnie przez policję komunikowanego właścicielom sklepów, ażeby zdjęli szyldy polskie, zastosowały się zaledwie 2–3 osoby. Inni domagają się okazania rozporządzenia piśmiennego.

Zaznaczyć należy, że na moście przez Wilję wywieszono zоста-

ło ogłoszenie gubernatora hr. Pahlena, ostrzegające publiczność przed gromadzeniem się w tem miejscu i zredagowane między innymi i w języku polskim”.

~„Gazeta Polska” zwraca uwagę na groźące sądownictwu w okręgu radomskim wyludnienie, spowodowane, co prawda, sztucznym sposobem.

Gdy dawniej, pisze gazeta, o każdą posadę ubiegała się znaczna liczba kandydatów, obecnie sądy napróżno poszukują odpowiednich osób na wakujące stanowiska.

Położenie to odbija się głównie na bardzo ważnej instytucji sędziów śledczych.

Z powodu braku osób, posiadających wymagane przez prawo kwalifikacje, posady te bywają obecnie obsadzone przez bardzo młodych, niedoświadczonych aplikantów, którzy prócz tego nie odpowiadają żądaniom ustaw (4-letnia praktyka).

Lecz o to jeszcze mniejsza.

Istnieją okręgi, w których miejsca sędziów śledczych zupełnie nie są obsadzone dla braku jakoby kandydatów.

Tak np. powiat konecki (gub. radomska) od półtora roku jest

pozbawiony sędziego śledczego (dotychczasowy jeszcze w początkach wojny został powołany na Daleki Wschód). ...

~„Warsz. Dniownik” pisze, że w ostatnich czasach komornicy warszawscy są zawałeni licytacjami ruchomości niewypłacalnych dłużników, przeważnie niezamożnych lokatorów. Praca to tem przykrzejsza, że licytacje nie dają żadnych wyników, a komornicy narażeni są na wielkie nieprzyjemności. Niewypłacalni dłużnicy, przy udziale życzliwych sąsiadów rozpędzają licytantów rozmaitemi pogróżkami, tak że licytacje trzeba odkładać; zaś względem komorników tłum pozwala sobie niekiedy na takie postęпки, szczególnie na krańcach miasta, że ci muszą zaprzestać swoich czynności.

Warszawa dnia 27 Sierpnia (9 Września) 1905 r. Nr 36

Spostrzeżenia i informacje.

Dzienniki petersburskie donoszą, że istniejące przy uniwersytecie petersburskim towarzystwo prawnicze powzięło zamiar zwołania zjazdu prawników z całego państwa rosyjskiego. Nie dojdzie on jednak do skutku, albowiem ministerjum sprawiedliwości odmówiło pozwolenia, oświadczywszy, że w zasadzie nie jest przeciwnie zjazdowi, lecz na razie nie widzi potrzeby jego zwoływania.

~Czytamy w pismach codziennych:

„Po wydaniu na wiosnę r. b.

prawa z d. 30 Kwietnia ławnicy w niektórych okręgach sądowych Królestwa Polskiego i gub. południowo-zachodnich, świadkowie w różnych sprawach w miejscowych zjazdach sędziów pokoju, jak również osoby urzędujące wyznania rzymsko-katolickiego, zwracali się z żądaniem składania przysięgi w języku polskim.

Jednakże żądaniom tym nie wszędzie zadość czyniono, motywując odmowę tę przeważnie brakiem odpowiednich okólników i wogóle jakichbądź precedensów w podobnych kwestyjach. – Obecnie wyjaśniono, że odmowy te nie

mogą zasługiwać na uwagę, ponieważ składanie przysięgi w języku polskim od dawna przyjęte jest już w zarządzie wileńskiego okręgu pocztowo-telegraficznego w stosunku do urzędników wyznania rzymsko-katolickiego w gub. suwalskiej, która wchodzi w skład okręgu wileńskiego, do czego nawet w zarządach tych służą specy-

jalne wzory przysięgi w języku polskim i rosyjskim.

Prócz tego z archiwum akt dawnych spraw administracyjnych i sądowych jest widocznym, że do roku 1863 składanie wszelkiego rodzaju przysięgi przez osoby wyznania rzymsko-katolickiego odbywało się urzędownie w języku polskim”.

KRAJ

Petersburg, 1 (14) lipca 1905 r. Nr 26

Fakty i Objawy.

~Wobec pociągnięcia niektórych osób do odpowiedzialności za udział w związkach inżynierów, adwokatów, lekarzy i t. d., pozostali członkowie związków składają żandarmerji deklaracje o solidarności z poszkodowanymi kolegami.

~Petycja 160 kobiet o zrównanie ich w prawach z mężczyznami, została przez orłowskie ziemstwo odrzucona większością 23 głosów przeciwko 14.

Petersburg, 22 lipca (4 sierpnia) 1905 r. Nr 29

~Komisja specjalna przy ministerstwie sprawiedliwości orzekła, że rady adwokackie powinny

być utworzone przy wszystkich izbach sądowych.

Wybór: *Karolina Stremaska*